Forsida Kommentar Politikk Innenriks Historie Utenriks Meninger Kultur Baksida

Antallet mennesker som forsøker å ta seg over Middelhavet øker igjen kraftig:

Bla med piltastene

FARLIGERE ENN NOENSINNE

ITALIA | Mathias Gjesdal Hammer

AKUTT: Mennesker i nød blir reddet av frivillige fra båten Sea-Watch 3 i Middelhavet. Bildet ble tatt 23. juli. FOTO: NORA BOERDING, AP/NTB

FOR DÅRLIG: Middelhavsruta er farligere på grunn av EUlands svikt, mener Safa Msehli i FN migrasjonsorgan.

På lørdag ble 444 flyktninger tatt imot i den italienske byen Taranto. I løpet av den siste uka ble de reddet av den frivillige organisasjonen Sea Watch, men det tok flere dager før de fikk tillatelse til å gå i land.

NØD I MIDDELHAVET:

Mellom 1. januar og 22. juli har 34.000 mennesker ankommet Italia via Middelhavet. Ifølge Italias innenriksdepartement har over 34.000 mennesker tatt sjøruta til landet mellom 1. januar og 22. juli. Det er en økning på rundt 10.000 fra 2021 og 25.000 fra 2020.

Hittil i år er minst 1052 migranter døde eller savnet i Middelhavet, melder forskningsgruppa Missing Migrants Project.

60 prosent av disse migrantene kommer fra Egypt, Tunisia, Afghanistan og Bangladesh, melder UNHCR.

Dette kan være en god nyhet for Italias høyrepopulister, som lenge har vært svært innvandringskritiske. De ligger an til å kunne en danne en ny regjering etter valget 25. september. Safa Msehli fra FN-organet International Organization for Migration mener at Europa ikke gjør nok for å gjøre denne overgangen trygg.

– Det som er uakseptabelt, er hvor mange liv som går tapt på denne ruta på grunn av total mangel på proaktive søk og redningstiltak fra europeiske land, sier Msehli.

Tilstanden i Italia

«Middelhavet blir de desperates gravplass», sa Sicilia-regionens president Nello Musumeci i en uttalelse denne måneden, ifølge France 24.

Den sicilianske øya Lampedusa har blitt et vanlig mål for flyktninger og migranter fra Nord-Afrika. Øya ligger 200 kilometer sør for Sicilia og 150 kilometer øst for Tunisia.

Ifølge italienske medier befinner rundt 2000 mennesker seg for tida i mottaksleiren på øya, som er beregnet på rundt 350 personer. Den tidligere borgermesteren i byen, Giusi Nicololini, skrev nylig på Facebook at situasjonen er ekstrem.

«Dette kunne vært scener fra Libya, men nei, det er Italia. Og disse er kun de som overlevde reisa», skrev hun.

Den økte migrasjonen forventes å bli et viktig tema i Italias valg 25. september.

Ifølge nye meningsmålinger ligger to høyreekstreme partier, Frattelli d'Italia og Lega, an til å få rundt 38 prosent av stemmene i valget.

I juli skrev Lega-leder Matteo Salvini på Twitter at «25. september vil italienere endelig kunne stemme for en endring: For å få tilbake sikkerhet, mot og grensekontroll.»

Flere dødsfall

Reisa over Middelhavet er blitt langt farligere de siste årene, ifølge UNHCR. I 2021 var det omtrent like mange som døde som i 2014, til tross for at bare halvparten så mange forsøkte å krysse havet.

Maria Gabrielsen Jumbert, seniorforsker ved Peace Research Institute Oslo (Prio), forteller at en av årsakene til at det har blitt farligere er at mange av redningsoperasjonene har blitt lagt ned.

– Den offisielle italienske redningsfronten ble lagt ned fordi det var tenkt at søk- og redningsoperasjoner har hjulpet migranter, sier hun.

Jumbert legger til at det nå også er færre overvåkingsskip og grensepoliti på vannet.

- Det har vært en tendens til å gå bort fra skip og over til overvåking fra lufta. Det kan virke som det er for å hindre at det er skip på havet som må hjelpe hvis folk er i havsnød. Ønsket kan være å ha så få redningsmuligheter som mulig, sier Jumbert.

Stormen rundt Frontex

Mens flyktningstrømmen har økt i Middelhavet, har det også stormet rundt EUs grensebyrå, Frontex. Den tyske avisa Der Spiegel meldte i forrige uke at grensebyrået har vært involvert i såkalte *pushbacks*, der migranter og asylsøkere ble tvunget av den greske kystvakta til å returnere til Tyrkia. Dette regnes som folkerettsbrudd.

Trym Nohr Fjørtoft er stipendiat ved ARENA senter for europaforskning ved Universitetet i Oslo, og har forsket på Frontex og EUs yttergrense. Han mener at oppmerksomheten rundt pushbacks og EUs strenge grensepolitikk gjør at man ofte overser de dypere årsakene til den strenge grensepolitikken.

– Det er en veldig sterk yttergrense, og det brukes mye ressurser for å holde migranter ute, men det er ikke noe politisk enighet rundt asylpolitikken til EU, sier Fjørtoft.

Han legger til at mangelen på en omfordelende asylpolitikk betyr at statene langs Middelhavet må bære mye av byrdene i migrasjonskrisa.

– Hvis migranter kommer til Hellas eller Italia, blir de ikke fordelt på EUlandene. Det fører til at Hellas vil gjøre pushbacks, og at landene på yttergrensa fører en streng politikk, forteller han.

Han tror det hadde vært lettere for landene langs Middelhavet å føre en annen grensepolitikk dersom andre europeiske land gikk med på å ta sin del av byrden.

 Min kjepphest er at man selvfølgelig kan kritisere Frontex og grensepolitikken, men det er viktig å huske at det kun er en del av systemet. Systemet i en helhet må også fungere som det bør, sier Fjørtoft.

mathiash@klassekampen.no

Vil du lese mer? Prøv Klassekampen for kun 6 kroner

Kom i gang